వ్యాసుని వ్రాయసకాడు

వ్యాసభట్టారకుడు ఆనందంతో ఒక్కసారిగా ఉబ్బితబ్బిబ్బైపోయినాడు! 'ఈనాటికిగదా! నేను చేసిన మహాతపస్సంతా ఫలించింది!' అని లోలోపల ఎంతైనా మురిసిపోయాడు! మళ్ళీ తన కళ్ళెదురుగా ప్రత్యక్షమైన బ్రహ్మదేవుని చూచి "నేను కలగంటున్నానా? మేలుకొన్నానా?" అని రెండు మూడు మారులు కన్నులు నులుముకొన్నాడు. తన కెదురుగా ప్రత్యక్షమైనది సాక్షాత్తు ఆ చతుర్ముఖుడే! ఇంక సందేహ మేమీ లేదు!

వెంటనే ఆయనకు అర్ఘ్యపాద్యాదులతో షోడశోపచార పూజ చేసి సభక్తికంగా సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు,

కమలాసనుడు వ్యాసుని భుజాలపై మెల్లిగా తట్టి "లేనాయనా! నీ సత్సంకల్పం ఫలిస్తుందిలే!" అన్నాడు. వ్యాసుడు లేచి బ్రహ్మదేవుని పాదాలకు దగ్గరగా కూర్చున్నాడు.

ప్రాచీన గాథాలహరి

అయినా, వ్యాసునికి సంతృప్తి కలగ లేదు. తన లోలోపలి మనోరథా లన్నీ బ్రహ్మదేవుని కిలా నివేదించుకొన్నాడు:

"చరాచర ప్రపంచాని కంతటికీ సృష్టికర్తలైన తమకు సకల ప్రాణి కోటిమనోభావాలున్నూ కరతలామలకాలేగదా! నా అజ్ఞానచాపల్యం వల్ల, ఏదో విన్నవించుకొంటున్నాను. నా అపరాధం క్షమించాలి!......

నా వంశీయులైన భారతవీరుల మహత్తర గాథ స్మరించినపుడు, నాలో అపారమైన కరుణ, భరింపరాని వేదన, దృఢమైన ధర్మపరిరక్షణ శ్రద్ధ మొదలైన వెన్నో భావాలు ఉద్భవించి తలమునకలౌతూంటాయి! ధర్మసంగ్రహార్థమై ఆ గాథ యావత్తు భారతేతిహాసంగా రచించవలెననే సంకల్పం, కలిగి, అది నా తీవ్రతపశ్చర్య కనేక విధాలుగా అంతరాయం కలిగిస్తున్నది. ఈవిధమైనటువంటి అంతరాయం ఎన్నడున్నూ నేను కన్నదీ గాదు విన్నదీకాదు! ఏమి చేయడానికీన్నీ పాలుపోదు! ఈ అంతరాయరహస్యం అవగాహన చేసుకుందామనే జిజ్ఞాసతో నే-"

దీనికి చతుర్ముఖుడొక్క చిరునవ్వునవ్వి:-

"నాయనా! ఈ నీ ఇతిహాసనిర్మాణం నీ తపశ్చర్య కెంతమాత్రము అంతరాయం కానేరదు!" అన్నాడు.

వ్యాసుడు ఆశ్చర్యం పట్టలేక ఆయనవైపు ఒకేవిధంగా తిలకించాడు.

"మహర్షీ! ఈ ఇతిహాసరచన నీవు చేసే తపశ్చర్యకన్నా మహత్తరమైన తపశ్చర్య సుమా!" అన్నాడు సృష్టికర్త తిరిగీ ఇంకొకమారు!

సాత్యవతేయు డాయనమాటలకు క్షణకాలం నిశ్చేష్టుడైపోయాడు. వెంటనే వ్యాసుని పెదవులపై చిరునవ్వులు చిందులు దొక్కాయి.

"అవును! నా జ్ఞాననేత్రం వికసిస్తున్నది. నేను తెలియక ఏమేమో! ప్రలాపించాను. మన్నించవలసింది!" అన్నాడు.

పిమ్మట అతడు కన్ను రెప్ప వేయకుండా బ్రహ్మదేవుని ఫాలభాగంపై తనదృష్టి నిలిపి తిరిగి ఇలాగ నివేదించాడు.

"ఈ మహాభారతగాథ చాలావరకు నా చర్మచక్షువులకు ప్రత్యక్షంగానే జరిగింది. అయితే అప్రత్యక్షంగా జరిగినటువంటి కొన్ని సంఘటనలు, అజ్ఞేయములైన ఆయా భారతవీరవరేణ్యుల మనోవృత్తులు - కొన్ని కొన్ని - నాకింకా దృశ్యాదృశ్యంగానే ఉండిపోతున్నాయి. అవి అవగాహన కానిదే నా ఇతిహాసనిర్మాణ సంకల్పం నెరవేరదు. స్వయంగా మానవుల మనోవృత్తు లుద్భవింపజేసి, జగన్నాటక సూత్రధారులైన మీ అపారకరుణాకటాక్షం కించిత్తు నామీద ప్రసరిస్తేతప్ప నా సంకల్పం సాకల్యంగా నెరవేరదేమో ననే సంశయం నన్ను వేయివిధాల వేధిస్తున్నది -" అని మహర్షి ఇంకా ఏమేమో చెప్పబోయాడు.

కమలాసను డతనిమాటలకు అడ్డువచ్చి ఇలాగ ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చాడు.

"సాత్యవతేయా! సంకీర్ణములైయున్న చతుర్వేదాలున్నూ స్వయంగా విభజించి, లోకానికి వేదజ్యోతి ప్రసాదించి, వేద వ్యాసుడనే ప్రతిష్ఠ పొందిన వాడవుగదా! ఎందుకయ్యా! నీ కింత వెలితనము! స్వయంగా నీవనేక విషయాలు తెలిసి ఉండిన్నీ, పెద్దల యెడల వినయము కనబరచవలెననే భావంతోనే ఈ విధంగా వేడుకొంటున్నావు! అయినా— భారతసంహిత కల్పనా సమయంలో నాకు గూడా అజ్ఞేయంగా ఉండిపోయినటువంటి అనేకమైన జీవ రహస్యాలు నీకళ్ళ ఎదుటటి

పి. గణపతిశాస్త్రి

★ వ్యాసుని ప్రాయసకాడు ★

ప్రత్యక్షం కాగలవు! తిరిగి ఆ భారతగాథ యావత్తు నీ విజ్ఞాన నేత్రం ఎదట ఇంకొక సారి జరిగిపోతూన్నట్లుగా నే — వర్తమాన రూపంలో నే — అనుభూతం కాగలదు! లే! భారత సంహితా రచన కుపక్రమించు మహా కవీ!!"

ఉరుములురుమినట్లు వినబడిన సృష్టికర్త వాక్యాలకు వేదవ్యాసుడు విస్మితుడై అలాగే తదేక దృష్టితో ఆయనకేసి తిల కిస్తూ ఉండిపోయాడు. సాత్త్వికతేయుని ముఖంలో సంకోచచ్ఛాయ ఇంకా అలాగే చూచాయగా పొడగట్టింది.

చతుర్ముఖుడతనికేసి, "ఏమిటి నాయనా! ఇంకా నీ సందేహం!" అన్నట్టు చూశాడు. వేదవ్యాసుడు కొంచెం సంకోచిస్తూ తన మనోభావం ఈ విధంగా తెలుపుడు చేసు కొన్నాడు.

"నేను ఏమని విన్నవించుకొన్నా ఏదో విధంగా తమయెడల అపచారం చేస్తున్నట్టే భాసిస్తున్నది. మరి తమకింక ఏమని విన్నపం చేయగలను?"

పద్మగర్భు డొక్కసారి పకాలున నవ్వి, ఎంతో ఆప్యాయంగా అతన్ని దగ్గరికి తీసు కొని "నీలో కజ్జత పరిశీలించినకొద్దీ నా కెంతో ముచ్చట కలుగుతున్నది ... ఈ ఉపచార వాక్యాల కేమిగాని సంగ్రహంగా నీ సందే హం తెలియజెయ్యవయ్యా!" అన్నాడు.

మహర్షి మళ్ళీ తన ఫాలంమీద రెండు చేతులు కమలముకుళంలా జోడించి, అంజలి ఘటించి మెల్లిగా ఇలాగ విన్నవించు కున్నాడు:

"భారత సంహితవిషయం స్మరించేసరికి హృదయం పొంగి పరవళ్ళు తొక్కుతున్నది. ఎన్నెన్ని చిత్రవిచిత్రఘట్టాలు! ఎన్నెన్ని రోమహర్షణ సంఘర్షణలు! అవన్నీ శ్లోక వాహినులై, వెల్లువలై నా హృదయంలో ప్రవహిస్తున్నవి. విద్యుద్వేగంతో నా భావనాలోకంలో ఆవిర్భవించే ఆ శ్లోకా లన్నీ తిరిగి ఇట్టే విస్మృతి కుహరంలోనికి వెళ్ళి పోతున్నవి! ఆశ్లోకాలన్నీ శీఘ్రంగాలిఖించే దివ్యలేఖకు లెవరైనాలభిస్తే బాగుండు నే అను కుంటున్నాను. — పోనీ వైశంపాయనునికి గానీ, పైలునికిగానీ, మిగిలిన శిష్యులకుగానీ అవి చెబుదామా అంటే — వారింకా దర్భ కర్రలుకూడా తిన్నగా తుంచలేని పసివాళ్ళే గదా! ఈ విధమైన డోలాందోళనతో నా మనస్సు బొత్తిగా వశంతప్పిపోతున్నది. — తత్రాపి జరాభారంకూడా కొంచెం మితిమీరుతున్నదన్న భయం వేధిస్తున్నది!"

"మహా గణాధిపతిని ధ్యానించుకో! ఆయన సర్వ విఘ్న నివారంత! సమస్త సందే హాలు, అంతరాయాలు ఆయన దర్శనమాత్రం చేతనే నివృత్తి అయిపోగలవు! నీ సత్సం కల్పం సాక్షాత్తు సరస్వతీ సంకల్పమే అన్న విషయం విస్మరించకు! నాయనా! నీవు కేవలం నిమిత్తమాత్రుడవే! సుమా!"

అని అభయం ఇస్తూనే కమలాసను డక్కడనే అంతర్హితుడైనాడు!

మహర్షి మరునాడు ప్రాతఃకాలవేళ భాగీరథీతీరాన నిశ్చలంగా గణాధిపతిని ధ్యానిస్తూ ప్రశాంతభావం వహించాడు.

హిమవత్పర్వత సమీపంలో — ఆ మహర్షి ఆశ్రమంలో ఉన్న అంతేవాసులంతా ఆయన ధ్యాననిష్ఠచూసి విస్తుపోయి రెప్పపాటు లేకుండా నిలబడిపోయారు. శీతకాలం లేత లేత సూర్యకిరణాలకాంతిలో గంగానది ఇసుక తిన్నె అంతా ఒక బంగారుతిన్నెలా తళతళ మెరిసింది. పక్కనే నదిలో ప్రతిఫలిస్తున్న తెల్లని రెల్లుపువ్వులుకూడా ఆ లేత ఎర్రని వెలుగుల్లో ఆహితాగ్ని హోమజ్వాలల్లా వెలిగాయి. మహర్షి తలపై పెనవేసుకున్న జడలేవో ఆ అరుణకిరణాలేవో తిన్నగా తెలియడంలేదు! ఆయన ధరించిన కృష్ణ మృగ చర్మంపై నల్లనల్లని చుక్కలు మాత్రమే ఆ పైడివెలుగుల్లో కొంచెం స్పష్టంగా కని పిస్తున్నాయి. ఆ ప్రశాంత వేళలో పిల్ల గాలులు కూడా అలిసి సొలిసిపోయిన తరం గాలమీద తలలు వాలుస్తున్నట్లుగా మంద గించిపోయాయి. ఇంతవరకు నదీ తీరంలో కెరటాలలో ఉయ్యాల లూగుతున్న హంస మిథునాలు కూడా తమ రెక్కల్లో ముండుపగ డాలముక్కులు దాచుకొని, పరమ హంసల్లా ధ్యానముద్రలో మునిగిపోయాయి. అవి అన్నీ ఆమహర్షిఎదట వెయ్యిరేకుల తామర పువ్వుల్లా తేలాయి.

ఇంతలో వ్యాసమహర్షి శరీరం అంతా ఒక్క సారిగా గగుర్పొడిచింది! ఆనందబాష్పాలు రెండు కళ్ళల్లోను నిండిపోయి చెంపలమీద జలజలా రాలాయి! అతని కెదురుగా విఘ్నే శ్వరుడు వన్నెండేళ్ళ బాలకుమారుడులా ప్రత్యక్షమైనాడు!

పార్వతీదేవికి ఆడుపిల్లలు లేకపోవడంవల్ల వినాయకుణ్ణి ఒకబాలికలా అలంకరించిందో!

తొమ్మిది పిల్లలు గల ఇల్లాలు చుట్టం చూపుగా వచ్చిన ఒకావిడతో తన కష్టాలు చెప్పుకుంటూ "ఏమిటోనమ్మా, ఏటేటా ఈ కాన్పులు! పిల్ల లతో వేగలేకుండా ఉన్నాను. విసుగు పుడుతోంది," అంది.

రెండో ఆవిడ నవ్వుతూ "పోనీ, కనడం ఇంక ఆపివేయ రాదమ్మా?" అంది.

"అలాగే అనుకుంటాను నేనూ. కాని ఎప్పటికప్పుడు కడసారివాణ్ణి అతిగారాంచేస్తే, వాడేం పాడైపోతాడో అని భయం," అని ఇల్లాలు సమా ధాన మిచ్చింది.

అయ్యో దేముడా, దయ్యమా?

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీల మీద నమ్మకి ముంచి, భయము ప్రమాదములు లేకుండా యుండుడు. తక్కువ ధర గలిగియు, అవి రెట్టింపు కాంతినిచ్చి, రెట్టింపు కాలము పని చేయును.

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీలు

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్. బొంబాయి—మద్రాసు—ఢిల్లీ—నాగపూరు—కాన్పూరు—కలకత్తా.

ఏమో! గణేశ్వరుని రెండు చెవుల చివర రెండు ఎర్ర తామరపువ్వులు జూకాల్లా వేలాడుతున్నాయి! అసలే చిన్నవిగా ఉన్న ఏనుగకళ్ళకు నల్లని కాటుక పెట్టడంవల్ల అవి కొంచెం విశాలంగా కనిపిస్తున్నాయి! కంఠంలో చిరుబొజ్జదాకా వేలాడే ముత్యాలహారాలు. కాళ్లకు బంగారుగజ్జెలు. నుదుటిమీద చిన్న చంద్రవంక!

ఈవిధంగా ఎదురుగా సుఖాసీనుడై ప్రత్యక్షమైన బాలగణేశ్వరుని చూచేసరికి వ్యాసునిమనస్సు బాగా కుదుటపడింది. ఆ సమయంలో ఆ ఇసుక తిన్నెలో పూజా ద్రవ్యాలు లభించక పోవడంవల్ల మహర్షి వేద మంత్రాలతోనే సంగ్రహంగా శివ కుమారునికి పూజచేసి తన మనోరథం సవినయంగా విన్నవించుకొన్నాడు.

“భారత మహాసముద్రం తరించడానికి దేవరవారి లేఖిని నాకొక చిన్న నౌక!” అన్నాడు!

విఘ్నేశ్వరుడు మహర్షికేసి క్షణకాలం నిశిత వీక్షణం ప్రసరింపజేసి, గంభీరంగా ఇలాగన్నాడు. అయితే—“నా లేఖిని నిరంతరాయంగా సాగిపోవలెను! అది నిలిచిన ఉత్తర క్షణంలోనే దానితో బాటు—నా సాహాయ్యమున్నూ నిలిచిపోగలదు!” అన్నాడు.

మొట్టమొదట పసిబాలకునిలా ప్రత్యక్షమైన పార్వతీ కుమారుని సందర్శించగానే వ్యాసుడు కొంతంత ధైర్యంపొంది ఈయన నాలుగు చేతులకు పూర్తిగా పని కల్పించవచ్చునని ఎంతో ఉత్సాహపడ్డాడు. కాని వినాయకుని మాటలు వినేసరికి ఆయన ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు నిలిచిపోయాయి!

కొంచెంసేపాలోచించుకొని “అయితే ఒక్క చిన్న మనవి. తమ కనవసరంగా కాలహరణం కానీయనుగాని, నా శ్లోక పరంపర పరమార్థం పూర్తిగా ఆకళించుకోకుండా తమరవి లిఖించడం మాత్రం న్యాయ్యం కాదు!” అన్నాడు.

విఘ్నేశ్వరుడు మళ్లీ క్రీగంటితో మహర్షి కళ్ళలో లోతులు గ్రహించుకొని “అవును! న్యాయ్యంకాదు!” అన్నట్టు చిరునవ్వులు చిందింప జేశాడు.

మరునాటి ప్రభాతవేళ భారత సంహిత రచన ప్రారంభం అయింది. వ్యాస శిష్యులు సేకరించ గలిగినన్ని తాళ పత్రాలు సంపాదించి గుట్టలు పోశారు. మహర్షి ముఖతః వేలాది శ్లోకాలు శరపరంపరలా వెలువడుతున్నాయి. పక్కనే సమాసీనులైన మహర్షులు, శిష్యులు జపతపాలు విడిచివేసి ఆ అద్భుతం చూచి తన్మయులై పోతున్నారు.

ఇంతలో విఘ్నేశ్వరుని చేతిలో బంగారు గంటం గమనం మందగించింది. వ్యాసునికి ముచ్చెమటలు పోశాయి. గంటం నడక ఇంకా మందగించింది. గణాధిపతి “ఏం మహర్షీ! నీ శపథం ఏమైనది?” అన్నట్టు అతనికేసి చూచి చిరునవ్వు నవ్వాడు! శిష్యులంతా దిగాలుపడి పోయారు!

మహర్షి భావనలో ఒక ఊహ మెరుపులా మెరిసింది. వెంటనే బ్రహ్మ భేద్యమైన పది శ్లోకా లొక్కగుక్కలో ఏకరువు పెట్టాడు.

మొట్టమొదట, విజ్ఞానం అంతా మూర్తీభవించిన వినాయకునికి కూడా అవి కొరకబడలేదు! అయినా అవి జాగ్రత్తగా అవగాహన చేసుకుంటూ కొంచెం నెమ్మదిగా వ్రాశాడు. ఇంతలో వ్యాసుడు మరొక పది వేల శ్లోకాలు మనస్సులోనే రచించుకొని ఏమీ ఎరగనట్టులాగే ఆ దివ్య లేఖకుని గంటం కేసి చూస్తున్నాడు.

ఇలాగే మధ్యమధ్య పణుగుల్లాంటి ఘట్టాల సాహాయ్యంతో వ్యాసుడు తన ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకుంటున్నాడు.

విఘ్నేశ్వరుడా మహర్షి అతిలోక ప్రజ్ఞకు తల పంకించి మందహాసం చేస్తూ — “మహర్షీ! నా అంతటి వ్రాయసకాని లేఖినికి కూడా నీ ఆర్ష బలంవల్ల, నీ ప్రజ్ఞ వల్ల అంతరాయం కలిగించావే! సాధు! సాధు!” అన్నాడు.

వ్యాసుడు సవినయంగా తన రెండు

(11-వ పేజీ చూడండి)

ఆంధ్ర ఏజంట్లు: మెసర్సు పి. ఆర్. ట్రేడ్ ఏజెన్సీస్, విజయవాడ.

డింటికి బయల్దేరాడు. ఆయనగారుకూడా ప్రాణేశ్వరిమీద అలిగి, షికారు బయలు దేరారు. ఇద్దరూకలిసి సాయంత్రం ఏడున్నర వరకూ తిరిగారు. కరకర ఆకలి వెయ్యడంతో, భూషణం స్నేహితుడు ఇంటి ముఖం పట్టాడు. భూషణంకూడా ఏం పాలుపోక జంకుతూనే అత్తారింటికి వెళ్లాడు.

అక్కడంతా పెందరాళే భోజనాలుచేసి ఆరుబయట వెన్నెట్లో పక్కవేసుకు పడుకున్నారు. ముందర వాకిట్లో మొగాళ్లు, వెనక పెరట్లో అత్తగారు, బామ్మగారూ మొదలైనవారూ పడుకుని కబుర్లాడుకుంటున్నారు.

వెళ్ళగానే మావగారు పలకరించాడు: "ఏం భూషణం. ఇవాళ ఐదింటికే భోం చేశావుట, అమ్మాయి చెబుతోంది" అన్నాడు.

భూషణం తెల్లబోయాడు: "సుబ్బులు అలా అని చెప్పింది కాబోలు" అనుకుని, ఆశ్చర్యపడి, తమాయించుకుని, 'మరేనండి. ముందర సినిమా కెళ్దాం' అనుకున్నాం. తర్వాత పనిమీద అలా వెళ్లాల్సొచ్చింది" అన్నాడు.

మావగారు అటువేపు తిరిగి వాళ్ల తోడల్లుడుతో మాట్లాడుతున్నారు. తను వచ్చినట్లు మరదలుపిల్లద్వారా పెరట్లోకి కబురు వెళ్ళింది తప్పదు. పావుగంట గడిచినా సుబ్బులు అంతఃపురోద్యానవనం దాటివచ్చే ఛాయలు కనబడలేదు భూషణానికి. వాలు కుర్చీలోపడుకుని నీలాకాశంవంక చూశాడు. సుబ్బులు కోటమనసులో మొండితిక్కలా ఆకాశంలో మబ్బుపింజ ఒకటి చలనం లేకుండా ఉంది. కదలదేం అనుకున్నాడు. అతగాడికి ఆ సమయంలో మేఘసందేశం జ్ఞాపకం వచ్చింది. తివ్వన గాలివీచి పెద్ద మబ్బుకమ్మితే పెరట్లోంచి సుబ్బులు, వాకిట్లోంచి తనూకూడా చెంగున సావిట్లోకి దూకితీరవలసిందే ఎవరూ ఓడినట్లవదు.

ప్రాధేయపూర్వకంగా చూశాడు కాని మబ్బుపిల్ల మనసు కరగలేదు. అందుకని మరదలు పిల్లని పిలిచాడు.

"సరేలే కాని మంచినీళ్లు తెమ్మను" అన్నాడు.

'అక్కర్లేదుటే' అన్న జవాబు, కాసిని మంచినీళ్లు పట్టుకుని మరదలుపిల్లే తిరిగి వచ్చింది, భూషణం కోపగించుకుని, మళ్లా షికారెళ్ళిపోయాడు. ఆకలి వేస్తున్నా, తిక్క మూలాన, చిరుతిళ్లు తిన బుద్ధి కాలేదు. పదిన్నరకి ఇల్లు చేరాడు. ఓరగిలా ఉన్న తలుపుతీసి లోపలికి వెళ్లాడు.

సుబ్బులు నిద్రపోతోంది. భూషణం కూడా మాట్లాడకుండా పడుకున్నాడు కాని, ఆకలి వల్ల నిద్ర రాలేదు. అలవాటు ప్రకారం, అతి నెమ్మదిగా లేచి వంటింట్లోకివెళ్ళి గిన్నెలు తడిమాడు. అన్నం గిన్నం లేదు. బంగాళ దుంపల కూర మాత్రం ఉంది. అదే కాస్త తినబోయాడు కాని కూర ఏమీ ఉడకలేదు. ఆకలిమూలాన, అలే బలవంతాన కాస్త తినేశాడు. మజ్జిగ గిన్నె చూస్తే ఖాళీగా ఉంది. మర్నాటికని తోడేసిన పాలు కనబడ్డాయి. కళ్లు మూసుకుని తాగేశాడు. చడీ చప్పుడూ లేకుండా వచ్చి పడుకున్నాడు. "జన్మలో ఇక బంగాళదుంప కూర తినకూడదు" అని నిద్ర పోయేముందు ఒట్టు పెట్టుకున్నాడు. అంత విరక్తి కలిగింది ఆ కూర తిన్నాక.

తెల్లవారాక ఒకర్నొకరు ఎలా పలకరించుకోవాలో తోచక తిప్పలు పడుతున్న ఆ జంట పాలిట దేవతలల్లే భూషణరావు తల్లి తండ్రులు అప్పచెల్లెళ్లు బిలబిల మంటూ బండిదిగారు. "అనుకోకుండా కాశీయాత్ర ముహూర్తం పెట్టుకున్నాం బాబూ నువ్వూ నీ పెళ్లాం కూడా బయల్దేరండి" అని ఆజ్ఞాపించాడు భూషణం తండ్రి. ఆ తరవాత గలభాలో సుబ్బులు భూషణం మాట్లాడుకున్నారు కాని, మనసు విప్పి కాదు. నువ్వు ఇందాక వెళ్ళేసరికి తర్జన భర్జన జరగడానికి కారణం అదే. పెళ్లానికి బంగాళదుంపకూర వండడం రాదని, అందువల్ల వదిలివేయడం ఉత్తమమనీ భూషణం గట్టిగా నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆరోజు రాత్రి బలవంతాన ఆ ఉడికీఉడకని కూరతో కడుపు నింపుకోవడంవల్ల పూర్తిగా అదంటే వెలపరం విరక్తి కలిగాయి. ప్రాణేశ్వరుడే వదిలేస్తూఉంటే తనకుమాత్రం ఎందుకని ఆపిల్లకూడా ఆకూరే వదిలేస్తోంది. ఉడకని కూర తినడమే మొగుడి విరక్తికి కారణమని ఆ ఇల్లాలికి తెలియదు. తెలిస్తే అసలు రహస్యం చెప్పివేసేదే. ఆ రహస్యం తెలియనందువల్లనే ఆచిన్నవాడుకూడా తనభార్యకి అసలు బంగాళదుంప వండడంచేతకాదని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు. చుట్టాల రాకవల్ల కాశీయాత్రవల్ల ఈ రహస్యం మరుగున పడింది."

గోపన్న కథవినగానే లేచినించున్నాడు. "స్వామీ తాము వెంటనే ఆ రహస్యం నాకు తెలియచెప్పండి. నేను పరుగునపోయి ఆ ప్రమాదానికి అడ్డుపడతాను" అన్నాడు.

మణిసిద్ధుడు నవ్వి ఇలా అన్నాడు:

"ఆరాత్రి తొమ్మిదిగంటలవేళ ఇల్లుచేరిన సుబ్బులు ఆకలికొద్దీ, ఆ ఉడికీ ఉడకని బంగాళదుంపల కూరలో ఉడికినదంతా తినేసి, మజ్జిగతాగి పడుకొంది. గంటన్నర తరువాత ఆవురావురుమంటూవచ్చి, ఉడకని కూరముక్కలుతిన్న భూషణం ఈరహస్యం తెలియక, భార్య వంటసామర్థ్యమే అంత అని అపోహపడి ఇప్పుడు ఆకూర వర్జిస్తున్నాడు అందువల్ల ఓగోపా ..."

గోపకుమారుడు చెంగున గంతువేసి, స్నానాలరేవుకు తివ్వన పరుగుతీశాడు. ★

హైస్కూలు తెలుగుపండితుని ఇంట్లో అర్థరాత్రివేళ దొంగ పడ్డాడు. పండితునికి మెలకువ వచ్చింది. దొంగ కత్తి తీసి బెదిరించాడు: "అరిచారంటే పొడిచేస్తాను. నేను మీ డబ్బు ఎక్కడుందో వెదుకుతున్నాను."

"కాస్త ఓపిక పట్టవయ్యా. దీపం వెలిగిస్తాను. ఇద్దరంకలిసే వెదుకుదాము," అన్నాడు పండితుడు.

వ్యాసుని వ్రాయసకాడు

(9 వ పేజీ తరువాయి)

చేతులూ జోడించి, తలవంచి.."ఎంతమాట! దేవరవా రంతరాయం కలిగించకపోవడం వల్లనే గదా, నా ప్రజ్ఞా బలం పని చేసేది!" అన్నాడు.

వినాయకుడు "గంటం నిలిపి, సగౌరవంగా వ్యాసునికేసి చూసి—

"ఔరా! ఎంతటి మాటకారివయ్యా! మహాకవీ!" అని మెల్లిగా బొజ్జ నిమురుకుంటూ ఒక్కసారిగా కలకల నవ్వాడు!

చుట్టూరా ఉన్న ఋషిగణం ఆనంద కోలాహలం మిన్ను ముట్టింది! ★